

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

In-Cult

Secțiunea de cunoștințe
Interviuri despre comorile
culturale din Germania
Liga Scriitorilor
Filiala Timisoara Banat,
Domânia

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

Shrovetide și Carnavalul - Mascaradă sau nevoie de bază?

Prof. Dr. Mezger a fost interviewat de Horst Buchmann

Profesorul Dr. Werner Mezger a devenit profesor în 1989 cu o lucrare despre ideea de prost și despre obiceiurile de carnaval. Din 1996, Mezger este profesor de folclor la Freiburg im Breisgau și director al Institutului de folclor al germanilor din Europa de Est din această localitate.

Ce este caracteristic locurilor de "păcălire" șvabești-alemannice? Este același tenor de bază sau există diferențe majore?

Tenorul de bază este cu siguranță același. Oamenii din zona șvabă-alemană nu vor să se îmbete. Ei vor să se distreze, dar vor să transmită și bucurie. Ei au un sentiment de coeziune dincolo de zilele de carnaval și se implică pe tot parcursul anului. De exemplu, acum în campaniile de ajutorare a Ucrainei. Peste tot există un simț foarte puternic al comunității. Dar, în zilele noastre, este și experiența unei anumite atemporalități. Factorul timp joacă un rol important. Pentru noi, timpul este foarte mult ieșit din comun. Și-a pierdut ritmul. Transformăm noaptea în zi, mergem la schi pe ghețari vara și în Caraibe iarna. Nici măcar săptămâna nu mai are un ritm. Shrovetide, pe de altă parte, este un punct fix al anului. Trăim pentru el atunci când se apropie. Trăim din ea când se termină.

Ce deosebește Fasnetul șvabo-alemannic de Carnaval?

În Köln a existat aproape aceeași mascarada ca în sud până la Revoluția Franceză. Peste tot cele mai vechi măști au fost din figuri diavolești, abia mai târziu costumele au devenit mai libere. În timpul Iluminismului și datorită schimbărilor napoleoniene din lume, sărbătorile s-au prăbușit în cele din urmă. Mai târziu, sub prusaci, oamenii din Köln au făcut încercări prudente de renaștere prin introducerea de parade tematice cu un caracter romanticizant. „Eroul Carnavalului” și-a făcut drum în oraș și a fost căsătorit cu Prințesa Veneția.

La mijlocul secolului al XIX-lea, mai precis în jurul anului 1848, oamenii au devenit pentru prima dată conștienți de tulburările sociale din timpul sărbătorilor de Rusalii și al

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

Carnavalului: oamenii de rând nu mai puteau lua parte la balurile elegante. Ei se simțeau ca simpli figuranți în paradele, care erau concepute de haute volée.

Acest lucru a fost valabil atât în Renania, cât și în regiunea germanică. Și în Rottweil, oamenii de rând se simțeau tratați cu aroganță de către cei de sus în timpul carnavalului, deoarece numai ideile lor puteau fi puse în aplicare în paradele tematice. Acest lucru a dus în cele din urmă, în 1870, la faptul că artizanii din Rottweil pur și simplu și-au scos din nou din dulapuri și cufere vechile costume de "proști". Această regresie la fostul Mummenschanz nu s-a întâmplat la Köln. Însă, pentru a aduce împreună diferitele clase sociale la carnaval, locuitorii din Köln au descoperit cântecul. Până în prezent, nicăieri nu se cântă mai mult la carnaval decât în Köln.

De unde vine de fapt nevoia de bază de a sărbători Shrovetide?

La început, Shrovetide a fost un obicei economic. La începutul Postului Mare, oamenii au încetat să mănânce anumite alimente; fără carne sau produse lactate. S-a putut opri sacrificarea animalelor mari, asta nu era o problemă. Puii au ajuns în oalele de ciorbă ale nobilimii. Cei rămași au depus ouă. La sărbătorirea Shrovetide, s-au adăugat și alte lucruri. Era cânt, dans, teatru. Până în secolul al XV-lea, biserica nu a fost critică la adresa Shrovetide. Teologii le-au oferit oamenilor un fel de ieșire înainte de Postul Mare, înainte de a intra în perioada abstenenței. În analogie cu Augustin, ei au echivalat mai târziu Shrovetide cu starea diavolului și Postul cu starea lui Dumnezeu. Prin urmare, cele mai vechi măști de carnaval cunoscute au fost diavolii.

Ce îi face Fasnet cuiva care participă la paradă?

În fiecare an, în calitate de bufon activ, te întrebi de ce o faci. De exemplu, te plimbi prin orașul Rottweil în costum și mască, iar oamenii se uită la tine de parcă ai fi o vacă premiată. Abia foarte treptat îți dai seama că nici măcar nu te recunosc și că ești un mister pentru ei. Acest lucru deschide posibilități sociale complet noi. În calitate de bufon, te poți adresa cu un "tu" familiar unor oameni demascați cu care nu ai niciun contact în viața normală. Puteți, de exemplu, să angrenați celebrități locale în conversații amuzante și să le "recitiți", adică să le dați peste nas cu prostiile pe care și le-au permis în timpul anului. În spatele măștii, sunteți altcineva. Într-un fel, puteți participa la lumea dvs. de zi cu zi dintr-o perspectivă complet nouă.

Pot oamenii interesați din Bulgaria sau România să înțeleagă cu adevărat acest tip de carnaval?

Intr-adevar pot! În special măștile și deghizările din sudul Germaniei sunt orice altceva decât străine spectatorilor români și bulgari. Cu așa-numitele „Kukeri” și „Survakari”, Bulgaria are o bogăție enormă de măști de carnaval. În România, sau mai exact în Transilvania, există chiar și o tradiție de carnaval care seamănă înșelător cu obiceiurile șvabo-alemannice. Acestea sunt așa-numitele „Urzeln” din Agnita, ale căror haine negre Fleckles și cozi de vulpe arată ca „Häs” din „Hänsele” Überlingen. Mulți locuitori din Agnita care au fugit sau au fost alungați au venit în sudul Germaniei după război. Destul de mulți și-au adus chiar și hainele originale cu ei, o mărturie impresionantă a dragostei lor față de patria lor. Și în Großsachsenheim, lângă Ludwigsburg, ei au continuat de atunci să cultive obiceiul vechiului lor oraș natal.

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

Personaje de carnaval precum cele din sud-vestul Germaniei pot fi găsite în douăzeci de țări europene. Se întind din Spania până la Marea Neagră, din Sicilia până în Anglia. Și când îi întâlnești - în orice oraș de carnaval - au ceva ca un aer de eternitate în ei: măștile rămân mereu tinere, doar cei care le poartă dedesubt îmbătrânesc. Atunci când rochia unui bufon este moștenită și transmisă generației următoare, defunctul trăiește în fosta sa mască și în „Häs” care îl însoțește. Văzută în această lumină, Shrovetide nu este doar distracție sau amuzament, ci poate fi, de asemenea, foarte provocator și duce direct la inimă.

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

Cultura caselor de coacere în Baden-Württemberg

Interviul cu Dr. Wolfgang Doster a fost realizat de Betram Wegemer

Dr. Wolfgang Doster, expert în subiectul brutăriilor, a analizat mai atent tradițiile de panificație din țările dunărene.

Link: <https://bread-connects.tastes-of-danube.eu/brotbackhaeuser/>

Domnule Doster, de ce s-au construit atâtea brutării în Württemberg?

Conform cercetărilor noastre, istoria brutăriilor din Europa Centrală a început în urmă cu aproximativ 400 de ani. La acea vreme, aproape fiecare familie de agricultori avea propriul cuptor la fermă. Majoritatea familiilor își coceau pâinea din grâu, spelta, secară sau alte făinuri cultivate în gospodărie. Cu toate acestea, coacerea în curțile proprii ducea adesea la incendii devastatoare ale casei și la catastrofe provocate de incendii. Prin urmare, în 1808, coacerea în propria curte a fost interzisă de către autoritățile de protecție împotriva incendiilor din Württemberg. Din acel moment, brutăriile comunitare de la periferie trebuiau să asigure o protecție adecvată împotriva incendiilor. Acest lucru nu a fost respectat, dar, de-a lungul timpului, tot mai multe brutării au fost construite în centrul satului, adesea în apropierea bisericii sau a primăriei, și au fost folosite în mod colectiv. Sătenii strângeau lemne împreună și aprindeau soba, economisind atât timp, cât și lemn.

Cum era organizată utilizarea brutăriilor?

Adesea exista un maestru brutar care era însărcinat de comunitate să organizeze procesul de coacere, să distribuie munca și să monitorizeze procesul de coacere în așa-numita zi de coacere. Deoarece cuptoarele din brutărie erau foarte simple și erau construite diferit de la un sat la altul, pentru a coace pâine bună, măștrii brutari aveau nevoie de multă experiență. Dar factorul social nu trebuie subestimat, brutăriile erau locuri de comunitate. De aceea, așa cum bănuim noi, cei din grupul nostru de lucru, brutăriile erau interzise în țările socialiste.

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

Cum așa?

Brutăriile erau un loc de interacțiune vie între săteni. Existau multe interacțiuni sociale în timp ce așteptau să le vină rândul sau să se coacă pâinea. Oamenii, în special femeile, făceau schimb de știri, discutau lucruri din viața de zi cu zi a satului și din organizarea muncii, dar în același timp multe lucruri din viața cotidiană a comunității se stabileau acolo. Probabil că acesta este motivul pentru care utilizarea brutăriilor a fost interzisă în perioada comunistă, pentru că acestea ar fi putut fi locuri comunitare în care oamenii se organizau fără controlul statului. Cu toate acestea, s-ar putea, de asemenea, ca importanța familiei (extinse) să fie mai mare în țările din Europa de Est și de aceea cuptoarele erau mai probabil să fie găsite pe proprietăți folosite de familii.

Cine conduce brutăriile?

Astăzi, în mare parte cluburile și asociațiile sunt cele care reglementează utilizarea brutăriilor și viața din jurul lor. Acest lucru a dat naștere multor tradiții mai noi, cum ar fi festivalurile de brutărie, care atrag adesea mulți oameni din toată zona. Aici se reunesc componentele economice, ecologice și sociale în comunitatea satului. Brutăriile nu sunt doar locuri în care se face pâinea alimentară de bază, ci și locuri în care sunt organizate și ținute obiceiuri și festivaluri locale, cu multe produse de patiserie locale coapte, precum Brittlekuchen, Platzkuchen și, în multe locuri, prăjitura cu ceapă.

Cu tehnologiile de astăzi, pâinea este coaptă rapid și ieftin de către corporații. Cu toate acestea, multe comunități sătești au adunat bani pentru a restaura vechile brutării, parțial prin auto-ajutorare, pentru a le pune din nou în funcțiune sau pentru a construi altele noi. Care este motivația din spatele renașterii brutăriilor?

Brutăriile fac obiectul unei modificări funcționale. În trecut, acolo trebuia să se coacă pâine pentru familia extinsă. În prezent, puteți cumpăra pâine foarte ieftină oriunde în Germania. Motivația de astăzi are un fundal ecologic. Utilizatorii brutăriei doresc o pâine cu maia care să se păstreze mai mult timp și să fie produsă fără aditivi artificiali, de exemplu o pâine de fermă consistentă, cu o crustă groasă. Nu veți găsi așa ceva în supermarket. Un cuptor poate conține până la 40 de pâini în același timp. De aceea, brutăriile servesc și astăzi ca un fel de legătură socială. Locuitorii din comunități se întâlnesc și își coc pâinea împreună. În viața de zi cu zi, cei mai mulți dintre ei lucrează în locuri de muncă foarte diferite, adesea în locuri diferite și în condiții foarte diferite. Coacerea îi aduce pe toți împreună. În orice caz, pentru "oamenii din spatele casei", pâinea nu este doar un aliment de bază, ci reprezintă și comunitatea, împărțirea și responsabilitatea fiecăruia.

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

Bărbați în timp de trei-patru

Interviul cu Franz-Josef Heinle a fost realizat de Rebekka Antoniadou

Bărbații dansează Schuhplattler, ceea ce înseamnă plesnitură de pantofi. Unul dintre bărbații care face acest lucru de 50 de ani este Franz-Josef Heinle. El are 62 de ani, este fermier și meșter tâmplar de profesie și, de mult timp, Vorplattler în clubul de istorie locală din Thalkirchdorf:

Domnule Heinle, de ce se numește dansul Schuhplattler?

Platteln înseamnă să-ți plesnești pantofii. Dar este mult mai mult decât atât. Îți lovești ritmic coapsele, tălpile pantofilor în față, pe spate și peste și îți pui pantofii pe podea. Există douăsprezece moduri diferite de a pălmuși în Schuhplattler. Cei care dansează puțin mai bine sunt *Vorplattler*. Tu dansezi, iar cursanții încearcă să copieze succesiunea de pași.

La ce vârstă înveți să platter?

Deja copiii de trei ani încep cu figuri simple. Una se numește „Trei ciorapi de piele”. Băieții se plesnesc pe coapse și bat din palme, apoi își dau alternativ unul altuia mâna dreaptă și stânga și între ele se întorc. Apoi, în timp, se adaugă *platteln*.

Ce este special la Schuhplattler?

Trecerea de la dansul în pereche cu femeile la solo-ul băieților. Atunci când această schimbare funcționează bine, este un sentiment minunat. Și că dansăm în costumul nostru tradițional. Asta conectează. Femeile își poartă frumoasele lor rochii, iar noi ne purtăm pantalonii scurți de piele. Și când strigăm cu voce tare în timp ce dansăm și publicul ni se alătură, atunci este foarte special.

Care este cel mai dificil lucru la acest dans?

Un bun *platterer* trebuie să aibă un bun simț al tactului și al ritmului. De asemenea, trebuie să aibă o condiție fizică bună, coordonare și agilitate. Se sare alternativ de pe un picior pe celălalt, întorcându-vă picioarele în sus din când în când pentru a vă

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

plesni pantofii. Asta poate fi destul de obositor. Dar, cu timpul, cu cât exersezi mai mult, cu atât devine mai ușor.

Cu ce te îmbraci la dans?

Purtăm costume tradiționale. Fiecare comunitate are propriile sale costume. Deoarece dansatorii provin și din diferite comunități, clubul nostru local din Thalkirchdorf echipează dansatorii cu costume- uniforme pentru spectacolele lor. În cazul nostru este costumul de munte din Allgäu. Purtăm pantaloni scurți din piele de căprioară neagră. Când lovim pielea, scoate un sunet mai bun. În pantalonii scurți ne putem îndoi mai bine genunchii. De asemenea, purtăm bretele din țesătură verde cu flori de colț brodate manual, o cămașă albă, șosete gri până la genunchi și o pălărie loden decorată cu smoc de păr de capră. Cu pantofii din piele poți călca minunat de tare pe pământ.

De unde vine dansul? Ne puteți spune ceva despre istoria dansului?

Se dansează încă de la mijlocul secolului al XIX-lea. Inițial, era dansat de un cuplu, partenerul masculin improvizând și plesnind pentru a o impresiona pe partenera feminină. De atunci, femeile și bărbații îl dansează la serile de istorie locală, la festivalurile sătești și de munte, la aniversările cluburilor prietene vecine, la festivalurile din luna mai, dar și la sărbători private. De obicei, se dansează în cluburi până la căsătorie, dar unii continuă și după aceea, ca mine, ca Vorplattler. Turismul a revigorat și mai mult dansul. Peste tot în Allgäu au apărut din ce în ce mai multe grupuri de Plattler.

Domnule Heinle, credeți că Schuhplattler este de fapt un bun cultural important care merită protejat sau este acum doar un spectacol de dans?

Este un dans care merită protejat ca bun cultural, deoarece leagă oamenii de-a lungul generațiilor. Tinerii și bătrânii se întâlnesc pentru a exersa, a sărbători împreună, a călători în alte comunități pentru a dansa. A fi pe scenă în costumul tradițional, în timp ce publicul aplaudă în mod sălbatic, este o experiență copleșitoare. Aceasta este bucuria pură a vieții. Acest lucru motivează mulți tineri să se alăture clubului, după care sunt captivați de dans și tradiția se păstrează.

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

Ziua de luni a jurământului - Schwörmontag

Interviul cu Dr. Litz (Șef al Departamentului de epocă medievală și modernă timpurie la Haus der Stadtgeschichte - Stadtarchiv Ulm) a fost realizat de Ildiko Dobrescu.

De ce este Schwörmontag-ul anual din Ulm atât de important pentru oraș?

Este atât de important pentru că se întoarce la o tradiție foarte, foarte lungă până în anul 1345, a modelat imaginea de sine a cetățenilor din Ulm, a avut continuități și rupturi și este încă cel mai mare festival de oraș al oamenilor din Ulm.

De când există Schwörmontag?

Este o amintire a vechii constituții imperiale a orașului, care se numea Schwörbrief aici, în Ulm. Pentru orașul imperial avem trei Schwörbriefe diferite, cea mai veche fiind din 1345. Aceste Schwörbriefe sunt constituții, care documentează compromisurile găsite între patricieni, nobilii orașului, și bresle, meșteșugari, negustori și băcăni, pentru a modela acest oraș pentru binele tuturor, în coexistență pașnică, și pentru a forma un guvern al orașului, consiliul orașului imperial. În primele două Schwörbriefe din 1345 și din 1397, așa-numitele Großer Schwörbrief, există o majoritate a breslelor în Consiliul din Ulm. Împăratul Carol al V-lea a abolit această constituție în cursul Reformei din 1548. Cu așa-numita Nouă Schwörbrief din 1558, locuitorii din Ulm au reușit din nou să-și câștige ziua constituțională, dar acum patricienii au obținut majoritatea în consiliu. În 1802, însă, situația s-a schimbat.

Ce s-a întâmplat atunci?

După 1802, acest lucru nu a mai fost posibil, deoarece Ulm nu mai era un oraș independent cu suveranitate proprie, ci a fost un oraș bavarez până în 1810 și apoi un oraș din Württemberg. După 1802, nu a mai existat un Schwörmontag în adevăratul sens al cuvântului. Abia în 1933, național-socialiștii au reluat tradiția Schwörmontag-ului, deși cu un accent diferit, menit să servească scopurilor lor propagandistice.

Ce s-a întâmplat după al Doilea Război Mondial?

În august 1949, Schwörmontag a fost reluat în ruinele orașului Ulm, iar acum elementul democratic a ieșit în evidență. Până în ziua de azi, întregul consiliu municipal și mulți cetățeni din Ulm se adună în Weinhof, când primarul dă un fel de Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

bilanț și apoi îl încheie, conform vechii tradiții, cu formula de jurământ din prima scrisoare de jurământ din 1345: "Să fiu un om de rând pentru bogați și săraci în toate lucrurile egale, comune și cinstitute, fără rezerve.

Cum se sărbătorește, cine organizează Schwörmontag?

La început, la Weinhof din Ulm era doar o casă mică, pe a cărei veranda cu două etaje se ținea Schwörakt. Primarul, grefierul său și membrii consiliului s-au adunat în arcada superioară a acestuia după alegerea consiliului. În secolul al XVII-lea, pe acest loc a fost construit un Schwörhaus mare. Oamenii din Ulm sunt singurii care au construit un Schwörhaus special pentru acest act constituțional, pentru sărbătorirea acestei zile politice, când grefierul a citit oamenilor textul constituției și a fost apoi invocat de guvernul orașului și oameni. După aceea, întotdeauna au existat sărbători, dar adevărata ocazie a fost un act politic.

Este Schwörmontag o sărbătoare pentru toți cei care sunt amețiți până la ziuă sau pentru elita orașului, care își sărbătorește propria burghezie în fața Schwörhaus?

Schwörmontag este un festival pentru toată lumea, da, dar și pentru oaspeți. Băutura are o tradiție îndelungată - există indicii că petrecerile au fost exagerate și în Evul Mediu, probabil că face parte din ea, ca la toate festivalurile. Totuși, acesta nu este singurul conținut al zilei, nu este în prim-plan. Toată lumea poate participa, de la vizitarea părții mai serioase la podgorie, la discursul politic, până la numeroasele evenimente de după.

Nu ai impresia că tinerii pierd sensul acestei sărbători?

Tinerii văd sărbătorile; ei nu merg la un act constituțional. Dar li se face cunoștință cu acesta și cu cât îmbătrânesc și rămân în societatea urbană, cu atât această parte a sărbătorii devine mai importantă - sperăm. Elevii din Ulm pot lua parte la excursii și lecții ghidate, sunt învățați despre contextul istoric și politic și pot lua asta cu ei în speranța că mai târziu vor apăra pentru democrație și vor lucra din greu pentru a contribui la formarea propriei comunități. Este o zi frumoasă pentru a arăta societatea urbană și coeziunea ei și, în același timp, pentru a surprinde diversitatea vieții, ceea ce se întâmplă în Ulm.

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

Pietre de poticnire: A FACE LOCURILE SĂ VORBEASCĂ

Interviul cu Dr. Nicola Wenge, DZOK (Dokumentationszentrum Oberer Kuhberg Ulm e.V.) a fost realizat de Bertram Wegemer

De ce sunt aceste pietre de poticnire o parte importantă a culturii germane a memoriei?

Ideea de bază a pietrelor de poticnire este că oamenii se împiedică de destine și nume de oameni, de oameni care au suferit în acest loc greutăți inimaginabile în timpul perioadei național-socialiste. Pietrele de poticnire creează o punte între lumea oamenilor de astăzi și cea a oamenilor din acea perioadă. Aceasta este o sarcină a activității memoriale în general, de a crea zone de timp în care oamenii pot înțelege ceea ce a fost în trecut. Pentru a face locurile să vorbească. Oricum, trebuie, de asemenea, să spunem povești.

*Prima piatră de poticnire din Germania a fost pusă la Köln în 1992 de către artistul **Gunter Demnig**. Ce părere aveți despre implicarea acestui artist?*

Am un respect enorm pentru munca sa de o viață, pentru că a găsit, fără pretenții, o formă artistică de comemorare a victimelor național-socialismului care îi face pe mulți oameni să se gândească și îi motivează să lucreze pentru cultura memoriei. Cred că este minunat - personal, dar și în calitate de director al Centrului local de documentare nazistă care se ocupă tocmai de aceste chestiuni.

La Ulm, primele 14 pietre au fost puse în mai 2015. Care a fost reacția?

Orașul nu a fost prea entuziast la început, deoarece la acea vreme se pregătea o carte memorială pentru victimele Holocaustului. Este important să se creeze o bază științifică pentru comemorare. În câteva ședințe cu cei implicați, am analizat când și unde ar fi un moment bun pentru a pune Pietrele de poticnire. În 2015 a avut loc prima depunere, iar reacția orașului a fost incredibil de pozitivă. De asemenea, a arătat că nu a fost o acțiune fulgerătoare și că există un interes continuu din partea cetățenilor care însoțește Blocurile de poticnire până în prezent. În alte orașe, au existat dispute cu proprietarii de case care nu doreau ca Blocuri de poticnire să fie așezate în fața proprietății lor. La noi nu s-a întâmplat deloc așa ceva.

Sprrijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.

Nu doar artistul, ci și orașul și organizatorii sunt implicați...

Da, pentru un anumit grup Pietrele de poticnire sunt incredibil de importante, acestea sunt rudele victimelor. Mi se pare remarcabil faptul că inițiativa și Centrul de Documentare au reușit în repetate rânduri să stabilească contacte și, de asemenea, să aibă grijă de acest grup. Și că oamenii se încep să participe la așezarea Pietrelor de poticnire. Acesta este un gest de onoare foarte important și numai pentru asta acest proiect merită. Cred că importanța conexiunii dintre a doua și a treia generație cu orașele din care strămoșii lor au fost expulzați, răpiți și uciși a fost mult timp subestimată. Este important că astăzi există oameni chiar în acest oraș în care au avut loc crimele, care nu numai că se îndepărtează de crimele național-socialiștilor, dar prin aceste Pietre de poticnire îi și onorează pe oamenii care au fost uciși de naziști. Istoria acestor oameni, existența lor, urma să fie ștearsă din istorie. Și tocmai de aceea Pietrele de poticnire și biografiile din spatele numelor au o funcție importantă.

Cum sunt primite Pietrele de poticnire în oraș astăzi, în această perioadă de renaștere a rasismului?

Blocurile de poticnire s-au impus ca o parte naturală a culturii memoriei, la fel ca și memorialul lagărului de concentrare Oberer Kuhberg, la fel ca multe alte inițiative și memoriale care există în oraș. Chiar nu cred că situația se va înrăutăți. În legătură cu așa-numitele "plimbări Corona", există întotdeauna atacuri la adresa culturii comemorării sau comparații foarte ciudate cu dictaturile, inclusiv cu însușirea victimelor. Dar, până acum, blocurile de poticnire nu au fost afectate.

Cum este cooperarea cu alte organizații și cu rudele victimelor?

Arhiva orașului este întotdeauna acolo pentru a sfătui atunci când vine vorba de clarificarea istoricului. Este foarte important și am menționat deja orașul, care ajută la întrebări practice, organizatorice și ideologice. Oricum, sunt implicate și alte instituții. De exemplu, Teatrul Ulm, când actorii au jucat la o așezare. Și, desigur, noi, ca DZOK, putem folosi rețeaua de contacte cu rudele.

Cum poate fi transmis mesajul Pietrelor de poticnire?

Pietrele de poticnire nu vorbesc singure. Trebuie să oferim oamenilor un fundal. Trebuie să spunem poveștile care fac locurile să vorbească. Inițiativa Ulm Stumbling Block, de exemplu, pune pe internet biografiile celor ale căror nume sunt pe pietre. Atunci ai nu doar numele și datele oamenilor, ci și înveți câte ceva despre personalitățile lor, despre istoria familiei. Trebuie să includem canalele de comunicare pe care le folosesc tinerii. De exemplu, suntem și pe Instagram. Mulți dintre cei mai tineri nici măcar nu știu ce au făcut strămoșii lor în timpul național-socialismului. Dar mulți vin la noi și din alte culturi și trebuie să facem conexiuni: De ce este acest subiect atât de important în societatea noastră?

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului acesteia, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în ea.